

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
МИРОНІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПШЕНИЦІ ІМЕНІ В. М. РЕМЕСЛА**

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор інституту,
доктор с.-г. наук,
член-кореспондент НААН

О. А. Демидов

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD)
В МИРОНІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ ПШЕНИЦІ ІМЕНІ В. М. РЕМЕСЛА
НААН УКРАЇНИ**

УХВАЛЕНО
Вчена рада МІП ім. В. М. Ремесла НААН
Протокол № 8 від 12 листопада 2020 р.

Центральне – 2020

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в Миронівському інституті пшениці імені В. М. Ремесла НААН за спеціальністю 201 - Агрономія (далі - Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та регулює організацію освітнього процесу підготовки доктора філософії (PhD) в Миронівському інституті пшениці імені В. М. Ремесла Національної академії аграрних наук України (далі – МІП НААН).

1.2. Положення визначає основні принципи, процедури та індикатори забезпечення якості освітньої діяльності та освіти в МІП НААН, а також розподіл повноважень щодо забезпечення якості освіти між учасниками освітнього процесу, керівниками освітньо-наукових програм, керівними органами та структурними підрозділами МІП НААН. Освітній процес у МІП НААН – це інтелектуальна творча діяльність у сфері вищої освіти та науки, що проводиться через систему науково-методичних та лекційних заходів і спрямована на передачу, опанування, примноження та використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

1.3. Нормативно-правовою базою організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в МІП НААН є Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261, «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341, інші нормативно-правові акти з питань освіти, а також Статут МІП НААН, внутрішні інструкції, положення, якими регулюється освітній процес у МІП НААН.

1.4. МІП НААН провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні відповідно до отриманої ліцензії МОН України. Положення спрямоване на забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в МІП НААН відповідно до загально визначених європейських та світових стандартів, запровадження та постійне удосконалення системи підготовки здобувачів ступеня доктора філософії (PhD). Положення також регулює питання залучення до процесів забезпечення якості освіти в МІП НААН як учасників освітнього процесу (здобувачів вищої освіти, наукових працівників, навчально-допоміжний персонал), так й інших зацікавлених осіб.

1.5. В окремих випадках (оголошення карантину, форс-мажорні обставини тощо) освітній процес може здійснюватися в дистанційному режимі, а МІП НААН у межах академічної автономії самостійно визначає способи організації та технології для дистанційного навчання.

2. АКАДЕМІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ АСПІРАНТУРИ

2.1. Зарахування до аспірантури МІП НААН здійснюються на конкурсній основі відповідно до Правил прийому, розроблених згідно із законодавством України (Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р. № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. «Про

затвердження порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», Наказу Міністерства освіти і науки України № 1285 від 11 жовтня 2019 р. «Умови прийому на навчання до вищих навчальних закладів України»).

2.2. Навчальний час визначається кількістю облікових одиниць, відведених для виконання освітньо-наукової програми. Обліковими одиницями навчального часу є академічна година, кредит ЄКТС.

2.3. Графік освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії формують на навчальний рік з урахуванням перенесення робочих та вихідних днів, погоджують і затверджують у встановленому порядку на Вченій раді МПП НААН.

2.4. Канікули встановлюються один раз (термін – місяць) наприкінці року згідно з планом навчального процесу.

3. ФОРМИ НАВЧАННЯ

3.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за такими формами:

- очна (денна, вечірня);
- заочна (контракт).

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

3.2. Очна (денна) – основна форма здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії (з відривом від виробництва).

3.3. Очна (вечірня) – форма здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії без відриву від виробництва, але з наявністю відповідної кількості аудиторних годин (переважно у вечірній час).

3.4. Заочна – форма здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії без відриву від виробництва, що передбачає екзаменаційну сесію, тривалість якої регламентована Законом України «Про відпустки». Організація освітнього процесу в міжсесійний період регламентується індивідуальними можливостями та спроможністю здобувача вищої освіти самостійно опрацювати індивідуальний навчальний план.

На здобувачів вищої освіти, які навчаються за заочною формою, поширюються правила та обов'язки, що визначені чинним законодавством і Правилами внутрішнього розпорядку МПП НААН.

Обсяги загального часу, запланованого на вивчення кожної дисципліни, є однаковими за очної і заочної форм навчання.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття та проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та навчальним планом зі спеціальності.

Основною формою роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії над засвоєнням навчального матеріалу є виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою навчання.

4. ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

4.1. Освітній процес у МПП НААН – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться через систему науково-методичних і лекційних заходів та спрямована на передачу, опанування, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

4.2. Мета освітнього процесу в МПП НААН в умовах Європейського простору вищої освіти – підготовка конкурентоспроможних фахівців, забезпечення розвитку та набуття ними необхідних загальних та фахових компетентностей відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій, а також можливостей для особистісного розвитку.

4.3. Освітній процес у МПП НААН ґрунтується на принципах активізації самостійності здобувачів і науково-педагогічних кадрів:

- відкритості (освітній процес здійснюється відкрито для усіх зацікавлених сторін);
- доступності (відповідність змісту, характеру і обсягу матеріалу, який вивчається, можливостям і рівню підготовки здобувача вищої освіти);
- єдності та наступності освітнього процесу (забезпечення єдністю структури освіти та узгодженості ступенів і етапів навчально-виховного процесу);
- безперервності (реалізація концепції «Навчання впродовж усього життя» через організацію самостійного навчання і самоосвіти здобувачів вищої освіти з метою забезпечення високої якості життя);
- науковості (інтеграція навчання з наукою і практикою, професійна спрямованість освітнього процесу);
- гнучкості і прогностичності (забезпечення варіативності, саморегуляції та безперервного оновлення змісту вищої освіти, його адаптацію до вимог суспільства);
- гуманізму, демократизму та пріоритетності загальнолюдських духовних цінностей (орієнтування на зміцнення єдності людини, народу і держави);
- національної спрямованості (забезпечення органічного зв'язку освіти з національною історією, культурою, традиціями);
- міжнародної інтеграції (забезпечення інтеграції системи вищої освіти України у європейський простір вищої освіти за умови збереження і розвитку досягнень прогресивних традицій національної наукової школи);
- незалежності від втручання будь-яких політичних партій, громадських та релігійних організацій (забезпечується вимогою Конституції України про недопустимість втручання політичних партій, громадських і релігійних організацій в освітній процес закладу вищої освіти).

4.4. Освітній процес у МПП НААН організовується з урахуванням наявного науково-педагогічного потенціалу, матеріально-технічної та методичної бази, з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та зорієнтований на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, академічної та професійної мобільності, швидкої адаптації до змін і розвитку в соціально-культурній сфері, в галузях техніки, технологій, систем управління та організації праці в умовах ринкової економіки.

4.5. Основними завданнями освітнього процесу є:

- провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраною спеціальністю;
- провадження освітньої діяльності на основі індивідуальних навчальних планів і програм, які відповідають запиту держави, громади та галузей економіки країни;
- залучення роботодавців до участі в підготовці та реалізації навчальних планів зі спеціальностей та переорієнтація навчальних планів на збільшення частки практичної компоненти;
- інтеграція МПП НААН з навчальними закладами різних типів, науковими установами та підприємствами;
- забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності;
- створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів;
- збереження та примноження моральних, культурних, патріотичних, наукових цінностей і досягнень суспільства;
- поширення знань серед населення, підвищення освітнього та культурного рівня громадян;
- створення умов для здобуття якісної освіти особами з інвалідністю, дітьми-сиротами;
- активне залучення до освітнього процесу та науково-дослідницької роботи МПП НААН учених Національної академії аграрних наук України, виробників, провідних фахівців організацій та установ.

4.6. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються директором МПП НААН.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми: здобути теоретичні уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності; опанувати методологію наукової та педагогічної діяльності; провести власне наукове дослідження, результати якого повинні мати наукову новизну, теоретичне та практичне значення; захистити дисертацію.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

4.7. Освітньо-наукова програма – система освітніх компонентів на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти в межах спеціальності 201 - Агрономія, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, тобто перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їхнього вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), які повинен опанувати здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії.

4.8. Загальне керівництво і контроль всіх аспектів реалізації освітньо-наукової програми на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти в МПП НААН здійснюється заступником директора з наукової роботи.

4.9. Склад проектної групи, відповідальної за започаткування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти за освітньо-науковою програмою, призначається наказом директора МП НААН і відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними вимогами.

4.10. Керівником проектної групи призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як десять років.

4.11. Група забезпечення освіти зі спеціальності – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких установа є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітньої програми зі спеціальності на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти, особисто беруть участь в освітньому процесі та відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

4.12. На групу забезпечення освіти зі спеціальності, відповідальну за підготовку здобувачів вищої освіти, покладається виконання таких основних завдань:

- формування та розробка освітньо-наукової програми, навчального плану, пояснювальної записки до навчального плану, напрямів наукових досліджень, визначення змісту циклу дисциплін вибіркової частини;
- аналіз якості забезпечення освітньо-наукової програми навчальною літературою та навчально-методичними матеріалами;
- контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою в цілому;
- проведення експертної оцінки й уточнення тематики дисертаційних робіт, здійснення координації та контролю діяльності наукових керівників дисертаційних робіт;
- консультування науково-педагогічних працівників з питань виконання освітньо-наукової програми;
- консультування здобувачів щодо вибірових навчальних дисциплін освітньо-наукової програми;
- контроль організації та проведення звітів аспірантів;
- спрямування та контроль організації самостійної роботи;
- сприяння популяризації та апробації результатів наукових досліджень здобувачів (участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей тощо) в Україні та за кордоном.

4.13. Члени групи забезпечення освіти зі спеціальності, відповідальні за підготовку здобувачів вищої освіти, мають право:

- вносити пропозиції щодо оновлення змісту освітньо-наукової програми з урахуванням інноваційних технологій, вітчизняних і світових досягнень у галузях освіти та науки;
- відвідувати всі види занять здобувачів згідно з навчальним планом освітньо-наукової програми;
- брати участь у засіданнях вченої ради МП НААН та у розгляді відповідних питань;
- вносити пропозиції щодо заохочення аспірантів.

4.14. Основним нормативним документом, що визначає перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення на стадії підготовки

здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в МПП НААН, є навчальний план.

4.15. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30 кредитів ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять, обсяг, форми поточного та підсумкового контролю.

4.16. Погоджений у встановленому порядку оригінал навчального плану зберігається в аспірантурі.

4.17. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії формується аспірантом на основі освітньо-наукової програми та навчального плану і погоджується з науковим керівником протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

4.18. Опанування аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі МПП НААН, а також у рамках реалізації права на академічну мобільність (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579) на базі інших вітчизняних закладів вищої освіти (наукових установ) та закладів освіти за кордоном.

4.19. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодження із науковим керівником.

4.20. Усі аспіранти незалежно від форми навчання відвідують аудиторні заняття та проходять усі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою.

4.21. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, сформований у навчальному плані, становить обов'язкову частину вимог до рівня компетентностей освітньо-наукової програми.

4.22. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої освіти включають до індивідуального навчального плану. Їх вибір здобувач ступеня доктора філософії здійснює з урахуванням власних потреб та уподобань щодо майбутньої наукової діяльності.

4.23. Процедура забезпечення здобувачем вибору навчальних дисциплін у межах освітньо-наукової програми та навчального плану, в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, здійснюється за безпосереднім вибором навчальних дисциплін.

4.24. Індивідуальний навчальний план здобувача формується за освітньо-науковою програмою та зберігається в аспірантурі.

4.25. Завідувач аспірантури на початку навчального року доводить до відома здобувачів I року навчання перелік дисциплін за вільним вибором у межах кожного року навчання. Здобувачі, ознайомившись з переліком дисциплін за вільним вибором, до 01 листопада поточного року вносять обрані дисципліни до вибіркової частини індивідуального навчального плану. Відділ аспірантури і докторантури узагальнює інформацію про вибір здобувачами навчальних дисциплін. Ця інформація є підставою для включення обраних дисциплін до навчального навантаження.

4.26. Списки аспірантів і відомості щодо відвідування занять та підсумкового контролю формує завідувач аспірантури.

4.27. Здобувачу вищої освіти, який виїжджає на навчання до іншої

наукової установи (закладу вищої освіти), у тому числі за кордон, видається довідка про навчальне опанування.

4.28. У разі часткового невиконання навчального плану здобувач може перенести його виконання за погодженням з аспірантурою на інший період часу, що не перевищує терміну навчання.

4.29. До заліків та іспитів не допускаються здобувачі, які були відсутніми на заняттях без поважних причин. Рішення щодо допуску до здачі встановлених форм контролю приймає заступник директора з наукової роботи МПП НААН.

4.30. Реалізація індивідуального навчального плану здобувача здійснюється в період часу, що не перевищує терміну навчання. У разі переривання навчання нормативний термін навчання може відрізнятись від терміну, зазначеного в навчальному плані.

4.31. Відповідальним за виконання індивідуального навчального плану є здобувач вищої освіти. Відповідальним за набуття результатів навчання (компетентностей), які повинен опанувати здобувач вищої освіти, є його науковий керівник.

4.32. Результати підсумкового контролю записуються до індивідуального навчального плану аспірата.

4.33. Контроль за виконанням індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюють науковий керівник та аспірантура.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання аспірантом і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою МПП НААН рішення про відрахування аспіранта з аспірантури.

4.34. Освітньо-наукова програма аспіранта має містити не менше чотирьох складових, відповідно до Національної рамки кваліфікацій, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей:

- здобуття глибоких знань зі спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема, опанування основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, опанування термінології з досліджуваного наукового напрямку;

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

- опанування загальнонаукових (філософських) компетентностей, спрямованих на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською

або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

4.35. Аспірант, який підтвердив рівень свого знання іноземної мови, зокрема, англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment на рівні Сі Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право на зарахування відповідних кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури; на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

4.36. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного рівня у проведенні наукових досліджень аспіранти зобов'язані:

- дотримуватись принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідника у відповідній галузі, встановлених науковою установою;

- виконувати індивідуальний план наукової роботи, систематично звітувати про хід його виконання на зборах науковців лабораторій або відділів із затвердженням на вченій раді МПП НААН;

- подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації.

4.37. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми є підготовка та публікація наукових статей.

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

5. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Освітній процес на третьому (освітньо-науковому) рівні в МПП НААН здійснюється за такими формами: навчальні заняття (аудиторні), самостійна робота аспірантів (позааудиторні), контрольні заходи.

5.2. Види навчальних занять – лекція і практичне заняття. Інші види навчальних занять можуть бути введені рішенням вченої ради МПП НААН.

5.3. Перелік тем лекційних, практичних занять та самостійної роботи передбачено робочою програмою навчальної дисципліни.

5.4. *Лекція* – вид навчальних занять, призначених для викладання теоретичного матеріалу. Окрема лекція, як правило, є елементом курсу лекцій, що охоплює основний теоретичний матеріал однієї або декількох тем навчальної дисципліни, і ґрунтується на новітніх наукових, теоретичних і практичних досягненнях та має прогностичний характер.

Лекції проводяться штатними працівникам МПП НААН, задіяними у виконанні освітньо-наукової програми в аспірантурі, та запрошеними провідними науковцями й фахівцями з даної галузі.

Лекції проводять у відповідно обладнаних аудиторіях з використанням новітніх технологій подання матеріалу й організування роботи аспірантів на лекційному занятті. Лектор зобов'язаний подати до аспірантури навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни. Лектор зобов'язаний дотримуватися робочої програми навчальної дисципліни щодо тем лекційних занять, але не обмежений у питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до аспірантів.

5.5. *Практичне заняття* – вид навчального заняття, під час якого викладач організовує докладний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння і навички їх практичного застосування, а також реалізує дидактичний принцип зв'язку теорії з практикою. Практичне заняття орієнтоване на вирішення наступних завдань: поглиблення, закріплення та конкретизація знань, отриманих на лекціях і у процесі самостійної роботи; формування практичних умінь і навичок, необхідних у майбутній професійній діяльності; розвиток умінь спостерігати та пояснювати явища, що вивчаються; розвиток самостійності тощо.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях або в наукових лабораторіях, обладнаних необхідними технічними засобами. Проведення практичного заняття базується на робочій програмі навчальної дисципліни щодо тем практичних занять, але не обмежений в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до аспірантів.

Практичне заняття може передбачати дискусію на попередньо визначені теми, проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок аспірантів, постановку загальної проблеми та її обговорення за участю аспірантів, розв'язування завдань з їх обговоренням.

5.6. Самостійна (позааудиторна) робота аспіранта є одним із способів активного і цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота – це навчальна та творча роботи, які виконуються у позааудиторний (вільний від обов'язкових навчальних занять) час за завданням і методичним забезпеченням.

Обсяг самостійної роботи аспіранта з кожної навчальної дисципліни регламентується навчальним планом і повинен становити орієнтовно не менше 1/3 загального обсягу навчального часу аспіранта, відведеного для вивчення навчальної дисципліни, а її зміст визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та рекомендаціями викладача.

Основні види самостійної роботи аспіранта: опрацювання навчального матеріалу (за конспектом лекцій, навчально-методичною та науковою літературою), пошук інформації в бібліотеках, мережі Інтернет, використання баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем; підготовка до виконання практичних занять, опрацювання методичних рекомендацій; інші види самостійної роботи, спеціальні для конкретної навчальної дисципліни (наприклад, переклад та опрацювання іншомовних наукових видань).

Самостійну роботу аспірант може виконувати в бібліотеці, навчальних

аудиторіях, наукових лабораторіях тощо. Виконання аспірантом самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця.

Навчальний матеріал з певної дисципліни, передбачений робочою програмою з неї для опанування аспірантом у процесі самостійної роботи, вноситься в підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

5.7. *Контрольні заходи*, що плануються і проводяться в МПП НААН, визначають відповідність рівня набутих умінь, знань і навичок здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії вимогам нормативних документів у сфері вищої освіти та забезпечують своєчасне коригування освітнього процесу.

6. ПОРЯДОК ОБРАННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

6.1. Порядок забезпечення вибору навчальних дисциплін у межах освітньо-наукової програми та навчального плану в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, здійснюється за безпосереднім вибором здобувачем вибіркового навчального плану.

6.2. Впродовж двох місяців після зарахування до аспірантури здобувачі, за погодженням з науковим керівником, вносять обрані дисципліни до вибіркової частини індивідуального навчального плану.

6.3. Завідувач аспірантури узагальнює інформацію про вибір здобувачами навчальних дисциплін. Ця інформація є підставою для включення обраних дисциплін до навчального навантаження.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМ ГРАФІКОМ

7.1. Індивідуальний графік навчання аспіранта – це документ, який встановлює особливості реалізації індивідуального навчального плану аспіранта за освітньо-науковою програмою.

7.2. Індивідуальний графік навчання аспіранта встановлюється тільки для аспірантів очної форми навчання.

7.3. Аспірант, переведений на індивідуальний графік навчання, має право самостійно вивчати навчальні дисципліни, але зобов'язаний до термінів проведення заходів контролю виконати всі види робіт, що передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта.

7.4. Дозвіл на навчання за індивідуальним графіком навчання аспіранти можуть отримати за станом здоров'я, що підтверджено висновком лікарської комісії; якщо вони є вагітними жінками чи матерями дітей віком до 3-х років, що підтверджено відповідними документами; якщо беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності, що підтверджено академічною довідкою або запрошенням організації чи установи, яка приймає аспіранта; якщо поєднують навчання в аспірантурі з роботою за спеціальністю або проходять стажування з метою подальшого працевлаштування, що підтверджено відповідними документами.

7.5. Аспірант, який має документально підтверджені підстави і виявив бажання навчатися за індивідуальним графіком навчання, за місяць до початку періоду реалізації індивідуального графіка навчання подає до аспірантури заяву

та індивідуальний графік навчання на погодження. Індивідуальний графік навчання аспіранта набуває чинності після його затвердження заступником директора з наукової роботи.

7.6. До кінця терміну реалізації індивідуального графіка навчання за аспірантом зберігається право на отримання стипендії, якщо на момент оформлення індивідуального графіка навчання вона була призначена.

7.7. За виконання індивідуального графіка навчання відповідальність несе аспірант.

8. КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Оцінювання результатів навчання аспірантів є складовою частиною навчального процесу. Його проводять з метою встановлення відповідності набутих аспірантами компетентностей вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

8.2. До початку підсумкового контролю аспірантура МІП НААН забезпечує формування бланків тестів та залікових відомостей з навчальних дисциплін третього (освітньо-наукового) рівня.

8.3. Результати вносяться до залікових відомостей не пізніше другого робочого дня після закінчення підсумкового контролю з навчальної дисципліни та зберігаються в аспірантурі.

8.4. Письмова відповідь аспіранта на завдання підсумкового контролю зберігається в архіві в аспірантурі.

8.5. Після проведення екзаменаційного контролю викладач особисто подає один заповнений примірник екзаменаційної відомості до аспірантури впродовж двох робочих днів після дати екзаменаційного контролю.

8.6. Академічні досягнення аспіранта визначають за 100-бальною шкалою оцінювання згідно з таблицею відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання. Це забезпечує порівняння навчальних досягнень аспірантів, що навчаються в різних вищих навчальних закладах, та їхнього академічного визнання.

8.7. Аспіранту, який із поважних причин (за медичними показаннями, сімейними обставинами, у зв'язку із закордонним стажуванням тощо), підтверджених документально, не мав можливості виконати обов'язкові індивідуальні роботи, встановлюється індивідуальний графік їх виконання.

8.8. Аспірант, який без поважних, документально підтверджених підстав не залік або іспит з навчальних дисциплін, відраховується з аспірантури за невиконання індивідуального навчального плану.

8.9. Для навчальної дисципліни, з якої передбачено залік (тестові контрольні роботи), оцінка виставляється за результатами підсумкового контролю за 100-бальною шкалою оцінювання.

8.10. Аспірант, який захворів, зобов'язаний повідомити про це відділ аспірантури не пізніше дня іспиту, а після одужання надати медичну довідку встановленої форми.

8.11. Виконуючи завдання під час іспиту, аспірант має право звернутися до викладача за роз'ясненням змісту завдання. Забороняється користуватися мобільними телефонами, планшетами тощо, обмінюватися інформацією у будь-якій формі або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених

викладачем.

8.12. Перед складанням іспиту з навчальної дисципліни викладач проводить для аспірантів консультацію.

8.13. Іспит проводиться в межах одного робочого дня. Результати оцінювання викладач доводить до відома аспірантів.

8.14. Аспірант, який не погоджується з оцінкою іспиту, має право звернутися з письмовою апеляцією у відділ аспірантури. Викладач з цієї навчальної дисципліни зобов'язаний розглянути апеляцію у присутності аспіранта та прийняти остаточне рішення.

8.15. Результат розгляду апеляції фіксується на письмовій роботі аспіранта і підтверджується підписами відповідних викладачів, які розглядали апеляцію.

8.16. Аспірант, який не погоджується з результатами заліку, має право на перездачу заліку з цієї навчальної дисципліни ще раз, за результатами якої приймається остаточне рішення.

8.17. За необхідності аспірантам видаються виклики-довідки на період підсумкового контролю.

9. ЛІКВІДАЦІЯ АКАДЕМІЧНИХ ЗАБОРГОВАНОСТЕЙ У АСПІРАНТІВ

9.1. Аспірантура формує комісію з ліквідації академічних заборгованостей та графік ліквідації заборгованостей. Склад комісії та графік ліквідації затверджує заступник директора з наукової роботи МПП НААН.

9.2. Ліквідування академічної заборгованості з навчальної дисципліни аспіранти здійснюють у формі тестування за допомогою 100-бальної шкали оцінювання, як комплексну перевірку рівня знань та вмінь з конкретної дисципліни. За результатами проведення контрольного заходу комісія готує протокол, в якому фіксує дату проведення контрольного заходу та оцінку за відповіді.

9.3. У випадку отримання аспірантом від 0 до 59 балів комісія не атестує аспіранта та виставляє оцінку "незадовільно".

9.4. У випадку отримання аспірантом від 60 до 100 балів комісія атестує аспіранта.

9.5. Аспірант, який отримав під час ліквідації академічної заборгованості на комісії оцінку "незадовільно", відраховується за невиконання індивідуального начального плану.

9.6. За наявності документально підтверджених поважних підстав відсутності аспіранта на контрольних заходах може бути встановлений індивідуальний графік ліквідації академічних заборгованостей.

10. ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕВЕДЕННЯ АСПІРАНТІВ

10.1. Порядок переведення, відрахування та поновлення аспірантів, надання аспірантам академічної відпустки, а також зміни джерела фінансування та форми навчання регламентуються відповідними нормативними документами у сфері освіти.

10.2. Підставами для відрахування аспіранта є:

- завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншої наукової установи або закладу вищої освіти;
- порушення строків виконання індивідуального навчального плану без поважних причин, передбачених законодавством;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між МПП НААН та аспірантом та/або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує навчання аспіранта;
- порушення вимог Статуту або Правил внутрішнього розпорядку Інституту;
- інші випадки, передбачені чинним законодавством.

10.3. Відрахування аспірантів за порушення правил внутрішнього розпорядку погоджується з радою молодих вчених МПП НААН.

10.4. Здобувач вищої освіти доктора філософії має право на перерву в навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньо-наукової програми (за станом здоров'я, сімейними обставинами тощо), а також у рамках реалізації права на академічну мобільність (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579), тобто на навчання чи стажування в інших освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав). Рішення щодо надання в такому випадку академічної відпустки приймає вчена рада Інституту за Наказом директора МПП НААН.

10.5. Перезарахування дисциплін (кредитів, результатів навчання) після стажування в рамках академічної мобільності відбувається за поданням аспірантури у порядку, встановленому Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579, та рішенням Вченої ради МПП НААН.

10.6. Аспіранту, який відрахований з аспірантури МПП НААН, видається академічна довідка. До академічної довідки вносяться відомості про зараховані навчальні дисципліни (обсяг у кредитах та оцінки за національною шкалою і шкалою ЄКТС). Навчальні дисципліни, з яких аспірант одержав незадовільні оцінки, до академічної довідки не вносяться. Аспірантам, які вибули з першого курсу аспірантури МПП НААН і не мають зарахованих навчальних дисциплін, видається академічна довідка з відповідним записом.

10.7. Поновлення аспірантів після переривання навчання здійснюється наказом директора МПП НААН. Наказ про поновлення аспірантів видається за умови подачі до аспірантури заяви. Перелік документів та терміни їхнього подання до аспірантури встановлює аспірантура МПП НААН.

10.8. Переведення аспірантів на наступний курс навчання здійснюється наказом директора МПП НААН. Наказ видається за поданням завідувача аспірантури згідно рішення Вченої ради інституту за результатами атестації аспірантів з виконання індивідуальних планів освітньо - наукової програми підготовки (індивідуальні навчальний план і план наукової роботи) доктора філософії за спеціальністю Агрономія.

11. ПОРЯДОК НАДАННЯ ДОДАТКОВИХ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

11.1. Згідно з Ліцензійними умовами на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня в МПП НААН додаткову освітню послугу з опанування здобувачами вищої освіти доктора філософії загальнонаукових (філософських) та мовних компетентностей надає

Білоцерківський національний аграрний університет МОН.

11.2. Здобувачі вищої освіти доктора філософії першого року навчання МП НААН згідно з навчальним планом:

- здобувають мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення своїх наукових результатів іноземною мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності, на кафедрі романо-германської філології та перекладу факультету права і лінгвістики Білоцерківського національного аграрного університету МОН;

- опановують загальнонаукові (філософські) компетентності, спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору, на кафедрі теоретико-правових та соціально-гуманітарних дисциплін факультету права і лінгвістики Білоцерківського національного аграрного університету МОН.

11.3. Між МП НААН та Білоцерківським національним аграрним університетом МОН укладений договір про надання цим навчальним закладом додаткових освітніх послуг з опанування здобувачами вищої освіти доктора філософії МП НААН загальнонаукових (філософських) та мовних компетентностей, який підписаний керівниками установ та зберігається в аспірантурі.

11.4. Плата за надання додаткової освітньої послуги з опанування здобувачами вищої освіти доктора філософії загальнонаукових (філософських) та мовних компетентностей щорічно погоджується залежно від зміни ставки погодинної оплати.

12. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

12.1. Атестація - це встановлення відповідності опанованих здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей до вимог стандартів вищої освіти.

12.2. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється на засіданнях вченої ради МП НААН. Після проходження атестації аспірант подає до аспірантури звіт з висновком відділу або лабораторії, до яких аспірант прикріплений для виконання дисертаційних досліджень.

12.3. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником.